Ф А2.5-32-294

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фармацевтичний

Кафедра іноземних мов

ЛАТИНСЬКА МОВА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин»
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й)_____
(найменування освітньої програми)

2021 рік
рік створення

Робоча програма навчальної дисципліни «Латинська мова» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» освітньої програми «Хвороби дрібних домашніх тварин» (5.10 д.) для здобувачів вищої освіти І курсу.

Розробники:
Буданова Л.Г., зав. кафедри іноземних мов, доктор педагогічних наук, професор;
Савіна В. В., викладач кафедри іноземних мов
(вказати ПІП авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні
кафедри іноземних мов
Протокол № 1 від «01» вересня 2021 року

Зав. кафедри проф. _____ _____ Ліана БУДАНОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії
з соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від «02» вересня 2021 року

Голова профільної комісії проф. _____ _____ Карина ІВАНОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: початковий рівень знань.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова» є основи граматики латинської мови, ветеринарна анатомо-гістологічна, клінічна термінологія, а також основи мікробіологічної та фармацевтичної термінології.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин 4 кредити ECTS**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Латинська мова» полягає у формуванні професійно-термінологічної компетентності студентів, яка базується на здатності розуміти спеціальну ветеринарну термінологію та навичках свідомо та грамотно використовувати її у науковій та виробничій діяльності.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Латинська мова» є:

- оволодіння студентами фонетикою латинської мови;
- формування у студентів теоретичних знань про систему і структуру латинської мови, її основні морфологічні категорії, граматичні форми та синтаксичні конструкції;
- ознайомлення студентами із принципами утворення номенклатурних назв та термінів у ветеринарній анатомічній, мікробіологічній, фармацевтичній, хімічній та ботанічній номенклатурах;
- засвоєння основних механізмів словотвору в латинській мові та тих словотвірних елементів латинської та грецької мов (коренів, суфіксів, префіксів), знання яких дає можливість розуміти клінічні терміни, отримувати інформацію з назви препарату про його хімічний склад, фармакологічну групу чи терапевтичний ефект та вміти грамотно писати назви ветеринарних лікарських препаратів латинською мовою;
- оволодіння студентами основними ветеринарними анатомічними, клінічними, зоологічними та мікробіологічними термінами, номенклатурними назвами та спеціальними висловами, що вживаються у медичній та фармацевтичній практиці;
- ознайомлення студентів із складовими частинами рецепту в їх послідовності та граматичною структурою рецептурних прописів, навчити правильно перекладати рецепти у повній та скороченій формах будь-якого рівня складності з латинської мови на українську та з української на латинську;
- відпрацювання навичок перекладання без словника з латинської мови на українську та з української на латинську ветеринарних анатомічних, фармацевтичних, мікробіологічних, клінічні термінів та номенклатурних назв.

Закладаючи основи для подальшого самостійного оволодіння студентами професійної термінології, курс виконує водночас і важливі загальноосвітні та виховні завдання. Загальноосвітні завдання курсу полягають у розширенні лінгвістичного світогляду студентів, у підвищенні їх загальномовної культури шляхом удосконалення навичок нормативного вживання інтернаціоналізмів греко-латинського походження.

Виховне та загальноосвітнє значення полягає у знайомстві студентів з історією виникнення латинської мови, її значенням у розвитку європейської культури та науки, у вивченні латинських крилатих висловів та афоризмів.

Для досягнення поставлених у програмі завдань курсу рекомендується керуватися такими методичними принципами:

- забезпечення термінологічної спрямованості курсу полягає у вивченні теоретичних положень з фонетики, орфоепії, морфології, початкових відомостей про синтаксис латинської мови, термінотворення в тісному взаємозв'язку з лексичним матеріалом та його термінологічними функціями;
- відведення самостійній навчальній діяльності студентів керівної ролі шляхом поступового переходу від навчання до самонавчання у рамках самостійної домашньої роботи;
- у процесі навчання слід враховувати особливості рідної мови, їх вплив на фономорфологічні зміни, що спостерігаються при використанні або запозиченні цією мовою латинських або латинізованих термінів. Корисно зіставляти значення латинських слів термінів, що вивчаються, з функціонуючими в загальнолітературній рідній мові спорідненими за походженням словами з метою формування у студентів навичок більш свідомого вживання останніх.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Латинська мова» забезпечує набуття здобувачами освіти ***компетентностей*:**

– **інтегральні:** Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з ветеринарною медициною, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук; формулювати судження; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії;

-загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

-спеціальні (фахові, предметні): здатність застосовувати латинську мову під час професійної діяльності; володіти лексикою на теми пов'язані з професійною сферою діяльності; здатність впровадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН)**,** формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Латинська мова»:

- здатність застосовувати латинську мову у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;
- використовувати сучасну комп'ютерну техніку, знаходити інформацію з різних джерел, аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
- застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності;
- оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей

та традицій населення України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

1) Основи граматики латинської мови:

а) систему відмін іменників і прикметників;

б) систему дієслівних форм, що вживаються у рецептурі;

в) загальні відомості про прийменники і займенники, прислівники та числівники;

г) синтаксис іменникових сполучень;

д) структуру ветеринарних анатомо-гістологічних, клінічних, фармацевтичних термінів та номенклатурних назв.

2) Способи творення клінічних термінів (префіксально-суфіксальний, суфіксальний та складання основ).

3) Принципи утворення назв в міжнародній хімічній номенклатурі (найменувань кислот, оксидів, солей, естерів) та міжнародній мікробіологічній номенклатурі;

4) Моделі рецептурних прописів, їх граматичну структуру, головні рецептурні вирази, додаткові написи в рецепті, рецептурні скорочення.

5) Знати на рівні довгострокової пам'яті лексичний мінімум (біля 1000 ветеринарних анатомічних, клінічних та фармацевтичних термінів і номенклатурних найменувань), а також основні греко-латинські словотвірні елементи (префікси, суфікси, корені чи основи, кінцеві терміноелементи), що вживаються у клінічній термінології та назвах фармацевтичних препаратів для вживання у ветеринарії.

вміти:

а) застосовувати набуті знання при читанні, перекладі оригінальних професійно спрямованих (медичних) текстів;

б) аналізувати та конструювати однослівні і багатослівні ветеринарні анатомічні, фармацевтичні терміни та клінічні діагнози;

в) писати латиною назви лікарських препаратів, що вживаються у ветеринарії та роз'яснювати значення словотвірних греко-латинських терміноелементів;

г) перекладати рецепти на латинську мову та розшифровувати скорочені латинські рецептурні прописи.

***володіти*:**

а) фаховою термінологією та латинськими афоризмами, необхідним лексичним мінімумом, який складає основу ветеринарної анатомічної, клінічної та фармацевтичної термінології;

б) елементами граматики латинської мови, необхідними для грамотного застосування професійної термінології на практиці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовихмодулів і тем	**Обсяг у годинах**		
	денна форма		
	усього	**у тому числі**	
		п	**с. р.**
1	*2*	*4*	*7*
Модуль 1.			
<u>Змістовий модуль 1</u>. Ветеринарна анатомо-гістологічна номенклатура.			

Тема 1. Загальні відомості про латинську мову та медичну термінологію. Роль і значення латинської мови у розвитку ветеринарної анатомічної, клінічної, мікробіологічної, ботанічної та фармацевтичної термінології. Із історії ветеринарної анатомо-гістологічної номенклатури. Алфавіт. Правила читання букв та буквосполучень. Диграфи та дифтонги. Поняття про довготу та короткість голосних. Правила наголосу. Система латинського іменника. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма та основа іменників I-V відмін. Неузгоджене означення. Структура анатомо-гістологічних термінів з неузгодженим означенням.	5	3	2
Тема 2. Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Словникова форма та визначення основи прикметників. Прикметники I-II відміни (перша група). Прикметники III відміни (друга група). Узгоджене означення. Алгоритм узгодження прикметників з іменниками. Морфологічна та синтаксична структура дво- і багаточленного анатомічного терміна з різними типами означень.	5	3	2
Тема 3. Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Прийменники. Сполучники. Найуживаніші суфікси іменників I відміни.	5	3	2
Тема 4. Іменники II відміни. Особливості відмінювання іменників середнього роду. Винятки щодо роду іменників II відміни. Найуживаніші суфікси та префікси іменників II відміни. Авторизовані прописи. Прізвища у назвах мікроорганізмів.	5	3	2
Тема 5. Прикметники I-II відміни (перша група). Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Суфікси прикметників I-II відміни.	5	3	2
Тема 6. Загальна характеристика іменників III відміни. Типи відмінювання. Систематизація родових ознак іменників III відміни. Іменники чоловічого роду III відміни. Граматична модель латинських назв м’язів за їх функцією.	5	3	2
Тема 7. Іменники жіночого роду III відміни.	5	3	2
Тема 8. Іменники середнього роду III відміни. Особливості відмінювання окремих іменників грецького походження. Іменник vas, vasis *n*.	5	3	2
Тема 9. Прикметники III відміни (друга група). Основні суфікси прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу дійсного стану. Ступені порівняння прикметників. Неповні та недостатні ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників в медичній термінології. Іменники IV та V відміни. Особливості відмінювання та винятки.	7	3	4
Разом за змістовим модулем 1	**47**	**27**	**20**
Тема 10. Загальні відомості про клінічну термінологію. Структура однослівних та багатослівних клінічних термінів. Основоскладання. Греко-латинські дублети іменників I відміни та кінцеві терміноелементи I відміни.	5	3	2
Тема 11. Греко-латинські дублети іменників II відміни та кінцеві терміноелементи II відміни.	5	3	2
Тема 12. Основні моделі клінічних термінів. Греко-латинські дублети іменників III відміни та кінцеві терміноелементи III відміни. Суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі суфікси іменників.	5	3	2
Тема 13. Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі та латинські префікси.	5	3	2
Тема 14. Греко-латинські дублети іменників IV та V відміни. Греко-латинські дублети прикметників I-II відміни та III відміни.	5	3	2
Тема 15. Загальні відомості з мікробіологічної номенклатури. Назви родин мікроорганізмів. Латинські назви найважливіших захворювань та їх збудників.	7	3	4

Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою. Фармацевтичні назви рослин. Назви алкалоїдів та глікозидів.			
Тема 16. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів. Базові фармацевтичні поняття. Словотвір. Способи творення тривіальних назв лікарських препаратів. Терміноелементи у назвах препаратів. Назви лікарських препаратів за правовим статусом. Основні моделі фармацевтичних термінів. Назви вакцин та сироваток, призначених для застосування у ветеринарії. Назви сировини і продуктів первинної переробки. Найменування лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини.	7	3	4
Тема 17. Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Система форм дієслова, які вживаються у медичній та фармацевтичній практиці. Infinitivus. Imperativus. Conjunctivus. Рецепт як документ. Частини рецепта. Дві моделі рецептурного пропису. Дієслово fio, fiĕri та його вживання в рецептурі. Стандартні рецептурні вирази. Додаткові надписи в рецептах. Скорочення в рецептах.	7	3	4
Тема 18. Хімічна номенклатура латинською мовою: назви хімічних елементів, кислот, оксидів, основ та амфотерних гідроксидів, солей, радикалів, естерів та інших хімічних сполук, що вживаються у ветеринарії.	7	3	4
Тема 19. Номенклатура лікарських форм за консистенцією: тверді, м'які, рідкі й газоподібні лікарські форми. Прикметники та дієприкметники у фармацевтичний термінології. Прикметники, що характеризують лікарські препарати за фармакологічною дією. Систематизація відомостей про прийменник. Прийменникові конструкції в медичній та фармацевтичній термінології.	7	3	4
Разом за змістовим модулем 2	**60**	**30**	**30**
Підсумковий модульний контроль	13	3	10
Усього годин	**120**	**60**	**60**

5. Зміст програми навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ***Ветеринарна анатомо-гістологічна номенклатура.***

Тема 1. Загальні відомості про латинську мову та медичну термінологію. Роль і значення латинської мови у розвитку ветеринарної анатомічної, клінічної, мікробіологічної, ботанічної та фармацевтичної термінології. Із історії ветеринарної анатомо-гістологічної номенклатури. Алфавіт. Правила читання букв та буквосполучень. Диграфи та дифтонги. Поняття про довготу та короткість голосних. Правила наголосу. Система латинського іменника. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма та основа іменників I-V відмін. Неузгоджене означення. Структура анатомо-гістологічних термінів з неузгодженим означенням.

Стисла історія латинської мови. Значення латинської та древньогрецької мов для утворення медичних та фармацевтичних термінів. Алфавіт. Класифікація звуків. Диграфи та дифтонги. Правила наголосу. Поняття про довготу та короткість голосних. Вживання великої літери.

Поняття про граматичні категорії іменників. Характеристика відмін. Правила визначення відміни, основи та словникова форма іменників. Визначення та модель утворення неузгодженого означення. Порядок слів при перекладі анатомо-гістологічних термінів з неузгодженим означенням.

Тема 2. Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Словникова форма та визначення основи прикметників. Прикметники I-II відміни (перша група). Прикметники III відміни (друга група). Узгоджене означення. Структура анатомічних термінів з узгодженим означенням. Структура комбінованих термінів (з різними типами означень).

Граматичні категорії прикметника. Дві групи прикметників у латинській мові. Поняття про словникову форму прикметників I та II групи, визначення основи прикметників, а також відмінювання прикметників I та II групи. Правила узгодження прикметників з іменниками. Основні моделі анатомічних термінів з узгодженим та неузгодженим означенням.

Тема 3. Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Прийменники. Сполучники. Найуживаніші суфікси іменників I відміни.

Відмінювання іменників I відміни. Особливості грецьких іменників I відміни. Правила використання прийменників та сполучників у медичній та фармацевтичній термінології. Найуживаніші суфікси іменників I відміни.

Тема 4. Іменники II відміни. Особливості відмінювання іменників середнього роду. Винятки щодо роду іменників II відміни. Найуживаніші суфікси та префікси іменників II відміни. Авторизовані прописи. Прізвища у назвах мікроорганізмів.

Характеристика іменників II відміни та правила відмінювання іменників чоловічого та середнього роду. Винятки щодо роду іменників II відміни. Найуживаніші суфікси та префікси іменників II відміни. Особливості вживання прізвищ у назвах лікарських препаратів та назвах мікроорганізмів.

Тема 5. Прикметники I-II відміни (перша група). Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Суфікси прикметників I-II відміни.

Поняття про словникову форму прикметників I групи, визначення основи прикметників, а також відмінювання прикметників I групи. Правила узгодження прикметників I-II відміни з іменниками I-Vвідмін. Спосіб творення та особливості вживання дієприкметників минулого часу пасивного стану. Основні суфікси прикметників I-II відміни.

Тема 6. Загальна характеристика іменників III відміни. Типи відмінювання. Систематизація родових ознак іменників III відміни. Іменники чоловічого роду III відміни. Граматична модель латинських назв м'язів за їх функцією.

Загальна характеристика іменників III відміни. Правила визначення роду, основи та типів відмінювання іменників III відміни. Закінчення іменників чоловічого роду та особливості їх відмінювання. Граматична модель латинських назв м'язів за їх функцією.

Тема 7. Іменники жіночого роду III відміни.

Закінчення іменників жіночого роду III відміни у Nom. sing. Особливості відмінювання іменників жіночого роду III відміни.

Тема 8. Іменники середнього роду III відміни. Систематизація винятків з правила про рід. Особливості відмінювання деяких іменників III відміни. Іменник vas, vasis *n*.

Закінчення іменників середнього роду III відміни. Особливості відмінювання іменників середнього роду III відміни. Особливості відмінювання грецьких рівноскладових іменників жіночого роду на -sis та іменників середнього роду на -ma. Особливості відмінювання іменника vas, vasis n.

Тема 9. Прикметники III відміни (друга група). Основні суфікси прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу дійсного стану. Ступені порівняння прикметників. Неповні та недостатні ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників в медичній термінології. Іменники IV та V відміни. Особливості відмінювання та винятки.

Три типи прикметників III відміни. Визначення основи, особливості відмінювання та узгодження прикметників III відміни з іменниками I-V відмін, їх вживання в анатомо-гістологічних термінах. Основні суфікси прикметників III відміни. Правила утворення та відмінювання дієприкметників теперішнього часу дійсного стану, особливості їх вживання в анатомо-гістологічних термінах. Способи творення ступенів порівняння прикметників та відмінювання прикметників у вищому та найвищому ступені. Неповні та недостатні ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників в медичній термінології. Загальна характеристика іменників IV та V відміни, особливості відмінювання та винятки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ***Основи клінічної, мікробіологічної та фармацевтичної термінології.***

Тема 10. Загальні відомості про клінічну термінологію. Структура однослівних та багатослівних клінічних термінів. Основоскладання. Греко-латинські дублети іменників І відміни та кінцеві терміноелементи І відміни.

Загальні відомості про клінічну термінологію. Структура однослівних та багатослівних клінічних термінів. Модель творення клінічних термінів – основоскладання. Способи творення клінічних термінів та

їх написання за допомогою греко-латинських дублетів іменників І відміни та кінцевих терміноелементів І відміни.

Тема 11. Греко-латинські дублети іменників ІІ відміни та кінцеві терміноелементи ІІ відміни.

Утворення клінічних термінів та їх написання за допомогою греко-латинських дублетів іменників ІІ відміни та кінцевих терміноелементів ІІ відміни.

Тема 12. Основні моделі клінічних термінів. Греко-латинські дублети іменників ІІІ відміни та кінцеві терміноелементи ІІІ відміни. Суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі суфікси іменників.

Основні моделі клінічних термінів. Утворення клінічних термінів та їх написання за допомогою греко-латинських дублетів іменників ІІІ відміни та кінцевих терміноелементів ІІІ відміни. Найуживаніші грецькі суфікси іменників у медичній термінології. Творення клінічних термінів суфіксальним способом.

Тема 13. Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі та латинські префікси.

Творення клінічних термінів префіксальним та префіксально-суфіксальним способом. Основні грецькі та латинські префікси у медичній термінології.

Тема 14. Греко-латинські дублети іменників IV та V відміни. Греко-латинські дублети прикметників І-ІІ відміни та ІІІ відміни.

Утворення клінічних термінів та їх написання за допомогою греко-латинських дублетів іменників IV та V відміни та прикметників І-ІІ відміни та ІІІ відміни. Систематизація терміноелементів з клінічним значенням.

Тема 15. Загальні відомості з мікробіологічної номенклатури. Назви родин мікроорганізмів. Латинські назви найважливіших захворювань та їх збудників. Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою. Фармацевтичні назви рослин. Назви алкалоїдів та глікозидів.

Загальні відомості з мікробіологічної номенклатури. Спосіб творення латинських назв родин мікроорганізмів та ботанічних родин, а також найважливіших назв захворювань та їх збудників. Загальні відомості з біномінальної ботанічної і зоологічної номенклатури. Правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою. Граматичні моделі ботанічних назв. Фармацевтичні назви рослин. Способи творення та особливості написання латинських назв алкалоїдів та глікозидів.

Тема 16. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів. Базові фармацевтичні поняття. Словотвір. Способи творення тривіальних назв лікарських препаратів. Терміноелементи у назвах препаратів. Назви лікарських препаратів за правовим статусом. Основні моделі фармацевтичних термінів. Назви вакцин та сироваток. Назви сировини і продуктів первинної переробки. Найменування лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини.

Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів. Базові фармацевтичні поняття. Способи творення тривіальних назв лікарських препаратів. Поняття про частотний відрізок. Найуживаніші терміноелементи, які використовуються у тривіальних назвах лікарських препаратів. Правила перекладу назв вакцин та сироваток, назв сировини рослинного і тваринного походження, продуктів первинної переробки, а також лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини.

Тема 17. Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Система форм дієслова, які вживаються у медичній та фармацевтичній практиці. Infinitivus. Imperativus. Conjunctivus. Рецепт як документ. Частини рецепта. Дві моделі рецептурного пропису. Дієслово fio, fiĕri та його вживання в рецептурі. Стандартні рецептурні вирази. Додаткові надписи в рецептах. Скорочення в рецептах.
Система латинського дієслова. Граматичні категорії дієслова. Визначення основи та дієвідміни дієслів. Система форм дієслова, які вживаються у медичній та фармацевтичній практиці. Неозначена форма дієслова (Infinitivus). Спосіб творення та особливості використання в рецептах форм наказового способу дієслова (Imperativus). Утворення та використання форм наказового способу дієслова (Conjunctivus) у рецептах. Поняття про рецепт, як документ, правила його оформлення. Частини рецепта. Дві моделі рецептурного пропису. Дієслово fio, fiĕri та його вживання в рецептурі. Стандартні рецептурні вирази. Додаткові надписи в рецепті. Знайомство з правилами скорочення в рецептах та найважливішими рецептурними скороченнями.
Тема 18. Хімічна номенклатура латинською мовою: назви хімічних елементів, кислот, оксидів, основ та амфотерних гідроксидів, солей, радикалів, естерів та інших хімічних сполук, що вживаються у ветеринарії.
Латинські назви хімічних елементів. Принцип творення назв кислот, оксидів та амфотерних гідроксидів, деяких розчинних органічних натрієвих та калієвих солей, вуглеводневих та кислотних радикалів, естерів. Вживання грецьких числівників-префіксів в хімічній номенклатурі.
Тема 19. Номенклатура лікарських форм за консистенцією: тверді, м'які, рідкі й газоподібні лікарські форми. Прикметники та дієприкметники у фармацевтичний термінології. Прикметники, що характеризують лікарські препарати за фармакологічною дією. Систематизація відомостей про прийменник. Прийменникові конструкції в медичній та фармацевтичній термінології.
Загальна характеристика твердих, м'яких, рідких й газоподібних форм ліків. Особливості вживання прикметників та дієприкметників у фармацевтичний термінології. Спосіб творення назв груп лікарських препаратів за фармакологічною дією. Систематизація відомостей про прийменник: прийменники в рецептурних виразах; прийменники у виразах, які вказують на шляхи та способи введення лікарських засобів; прийменники у спеціальних медичних та фармацевтичних виразах.

Підсумковий модульний контроль

6. Теми лекцій

Не передбачено робочим навчальним планом.

7. Теми семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Теми практичних занять

№	**Назва теми**	Обсяг у год.
1.	Загальні відомості про латинську мову та медичну термінологію. Роль і значення латинської мови у розвитку ветеринарної анатомічної, клінічної, мікробіологічної, ботанічної та фармацевтичної термінології. Із історії ветеринарної анатомо-гістологічної номенклатури. Алфавіт. Правила читання букв та буквосполучень. Диграфи та дифтонги. Поняття про довготу та короткість голосних. Правила наголосу. Система латинського іменника. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма та основа іменників I-V відмін. Неузгоджене означення. Структура анатомо-гістологічних термінів з неузгодженим означенням.	3

2.	Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Словникова форма та визначення основи прикметників. Прикметники I-II відміни (перша група). Прикметники III відміни (друга група). Узгоджене означення. Алгоритм узгодження прикметників з іменниками. Морфологічна та синтаксична структура дво- і багаточленного анатомічного терміна з різними типами означень.	3
3.	Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Прийменники. Сполучники. Найуживаніші суфікси іменників I відміни.	3
4.	Іменники II відміни. Особливості відмінювання іменників середнього роду. Винятки щодо роду іменників II відміни. Найуживаніші суфікси та префікси іменників II відміни. Авторизовані прописи. Прізвища у назвах мікроорганізмів.	3
5.	Прикметники I-II відміни (перша група). Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Суфікси прикметників I-II відміни.	3
6.	Загальна характеристика іменників III відміни. Типи відмінювання.Систематизація родових ознак іменників III відміни. Іменники чоловічого роду III відміни. Граматична модель латинських назв м'язів за їх функцією.	3
7.	Іменники жіночого роду III відміни.	3
8.	Іменники середнього роду III відміни. Особливості відмінювання окремих іменників грецького походження. Іменник vas, vasis *n*.	3
9.	Прикметники III відміни (друга група). Основні суфікси прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу дійсного стану. Ступені порівняння прикметників. Неповні та недостатні ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників в медичній термінології. Іменники IV та V відміни. Особливості відмінювання та винятки.	3
10.	Загальні відомості про клінічну термінологію. Структура однослівних та багатослівних клінічних термінів. Основоскладання. Грецько-латинські дублети іменників I відміни та кінцеві терміноелементи I відміни.	3
11.	Грецько-латинські дублети іменників II відміни та кінцеві терміноелементи II відміни.	3
12.	Основні моделі клінічних термінів. Грецько-латинські дублети іменників III відміни та кінцеві терміноелементи III відміни. Суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі суфікси іменників.	3
13.	Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі та латинські префікси.	3
14.	Грецько-латинські дублети іменників IV та V відміни. Грецько-латинські дублети прикметників I-II відміни та III відміни.	3
15.	Загальні відомості з мікробіологічної номенклатури. Назви родин мікроорганізмів. Латинські назви найважливіших захворювань та їх збудників. Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою. Фармацевтичні назви рослин. Назви алкалоїдів та глікозидів.	3
16.	Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів. Базові фармацевтичні поняття. Словотвір. Способи творення тривіальних назв лікарських препаратів. Терміноелементи у назвах препаратів. Назви лікарських препаратів за правовим статусом. Основні моделі фармацевтичних термінів. Назви вакцин та сироваток, призначених для застосування у ветеринарії. Назви сировини і продуктів первинної переробки. Найменування лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини.	3
17.	Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Система форм дієслова, які вживаються у медичній та фармацевтичній практиці. Infinitivus. Imperativus. Conjunctivus. Рецепт як документ. Частини рецепта. Дві моделі рецептурного пропису. Дієслово fio, fiĕri та його вживання в рецептурі. Стандартні рецептурні вирази. Додаткові надписи в рецептах. Скорочення в рецептах.	3
18.	Хімічна номенклатура латинською мовою: назви хімічних елементів, кислот, оксидів, основ та амфотерних гідроксидів, солей, радикалів, естерів та інших хімічних сполук, що вживаються у ветеринарії.	3

19.	Номенклатура лікарських форм за консистенцією: тверді, м'які, рідкі й газоподібні лікарські форми. Прикметники та дієприкметники у фармацевтичний термінології. Прикметники, що характеризують лікарські препарати за фармакологічною дією. Систематизація відомостей про прийменник. Прийменникові конструкції в медичній та фармацевтичній термінології.	3
20.	***Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Латинська мова»***	3
	Усього годин	60

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у год.
1.	Оволодіння навичками читання та постанови наголосу у словах. Визначення основи та відміни іменників. Переклад анатомо-гістологічних термінів з неузгодженими означеннями. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники I- V відмін.	2
2.	Визначення граматичних категорій прикметника. Переклад анатомо-гістологічних термінів з використанням прикметників I-II та III відмін. Переклад комбінованих термінів (з різними типами означень). Оволодіння лексичним мінімумом: прикметники I-II та III відміни.	2
3.	Відмінювання іменників I відміни. Переклад виразів з прийменниками. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники I відміни.	2
4.	Відмінювання іменників II відміни. Переклад виразів з іменниками II відміни. Виконання вправ з авторизованими прописами та прізвищами у назвах мікроорганізмів. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники II відміни.	2
5.	Відмінювання прикметників I-II відміни (перша група) та дієприкметників минулого часу пасивного стану. Виконання вправ на узгодження прикметників з іменниками з перекладом на українську мову. Оволодіння лексичним мінімумом: прикметники I-II відміни.	2
6.	Визначення роду, основи та типу відмінювання іменників III відміни. Відмінювання іменників чоловічого роду III відміни. Робота щодо перекладу анатомо-гістологічних термінів з іменниками чоловічого роду III відміни назвами м'язів за їх функцією. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники чоловічого роду III відміни та латинські назви м'язів за їх функцією.	2
7.	Відмінювання іменників жіночого роду III відміни. Робота щодо перекладу анатомо-гістологічних термінів з іменниками жіночого роду III відміни. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники жіночого роду III відміни.	2
8.	Відмінювання іменників середнього роду III відміни. Робота щодо перекладу анатомо-гістологічних термінів з іменниками середнього роду III відміни. Оволодіння лексичним мінімумом: іменники середнього роду III відміни.	2
9.	Відмінювання іменників IV та V відміни. Узгодження прикметників III відміни і дієприкметників теперішнього часу дійсного стану з іменниками I-V відмін. Переклад анатомічних термінів з прикметниками III відміни, дієприкметниками теперішнього часу дійсного стану та іменниками IV -V відмін. Утворення вищого та найвищого ступенів порівняння від прикметників та їх відмінювання. Оволодіння лексичним мінімумом: прикметники III відміни, дієприкметники теперішнього часу дійсного стану, іменники IV та V відміни.	4
10.	Опрацювання медичної термінології. Визначення грецьких префіксів та суфіксів в клінічних термінах. Утворення клінічних термінів за допомогою греко-латинських суфіксів, префіксів, коренів (основ) та кінцевих терміноелементів. Оволодіння лексичним мінімумом: греко-латинські медичні терміноелементи.	10

11.	Виконання завдань, що містять латинські назви найважливіших захворювань та їх збудників. Вправи на ботанічні номенклатурні назви. Написання латинською мовою назв алкалоїдів та глікозидів. Оволодіння лексичним мінімумом: назви найважливіших захворювань та їх збудників, фармацевтичні назви рослин і тварин.	4
12.	Визначення основи та дієвідміни дієслів. Утворення форм Imperativus та Conjunctivus від поданих дієслів. Переклад рецептів з української мови на латинську та з латинської мови на українську. Розшифровування скорочених рецептів. Оволодіння лексичним мінімумом: дієслова, стандартні рецептурні вирази та скорочення.	4
13.	Переклад назв кислот, оксидів та амфотерних гідроксидів, назв солей, вуглеводневих та кислотних радикалів, естерів. Оволодіння лексичним мінімумом: назви хімічних елементів, назви кислот.	4
14.	Переклад назв сировини рослинного і тваринного походження і продуктів первинної переробки, а також назв лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини. Особливості перекладу назви вакцин та сироваток, що вживаються у ветеринарії. Структурний аналіз тривіальних назв лікарських препаратів. Ознайомлення з особливостями номенклатури вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів, гормональних і ферментних препаратів. Оволодіння лексичним мінімумом: фармакологічні грецько-латинські терміноелементи та вакцин та сироваток, що вживаються у ветеринарії.	4
15.	Переклад фармацевтичних термінів з різними лікарськими формами, що вживаються у ветеринарії. Переклад медичних та фармацевтичних прийменникових виразів. Оволодіння лексичним мінімумом: форми ліків, спеціальні вирази з прийменниками.	4
16.	Підготовка до підсумкового контролю	10
	Усього годин	60

Завдання для самостійної роботи

1. Світлична, Є. І. Клінічна термінологія : навч. посіб. / Є. І. Світлична, Л. Г. Жук, В. І. Базарова. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2004. – 100 с.

2. Светличная Е.И., Толок И.А. Этимологический словарь латинских ботанических названий лекарственных растений. – Харьков: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2003. – 288 с.

3. Світлична, Є. І. Латинська мова : підручник / Є. І. Світлична, І. О. Толок. – Харків : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2014. – 432 с.

4. Дистанційний ресурс НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/

5. Сайт кафедри українознавства та латинської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ukrlat.nuph.edu.ua

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом.

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Таблиця нарахування балів поточного контролю на практичному занятті з дисципліни «Латинська мова»

№з/п	Тема заняття	Система оцінювання знань, бали	
		min	max
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ***Ветеринарна анатомо-гістологічна номенклатура.***			
1.	Загальні відомості про латинську мову та медичну термінологію. Роль і значення латинської мови у розвитку ветеринарної анатомічної, клінічної, мікробіологічної, ботанічної та фармацевтичної термінології. Із історії ветеринарної анатомо-гістологічної номенклатури. Алфавіт. Правила читання букв та буквосполучень. Диграфи та дифтонги. Поняття про довготу та короткість голосних. Правила наголосу. Система латинського іменника. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма та основа іменників I-V відмін. Неузгоджене означення. Структура анатомо-гістологічних термінів з неузгодженим означенням.	0.5	0.5
2.	Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Словникова форма та визначення основи прикметників. Прикметники I-II відміни (перша група). Прикметники III відміни (друга група). Узгоджене означення. Алгоритм узгодження прикметників з іменниками. Морфологічна та синтаксична структура дво- і багаточленного анатомічного терміна з різними типами означень.	1.5	2.5
3.	Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Прийменники. Сполучники. Найуживаніші суфікси іменників I відміни.	1.5	2.5
4.	Іменники II відміни. Особливості відмінювання іменників середнього роду. Винятки щодо роду іменників II відміни. Найуживаніші суфікси та префікси іменників II відміни. Авторизовані прописи. Прізвища у назвах мікроорганізмів.	1.5	2.5
5.	Прикметники I-II відміни (перша група). Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Суфікси прикметників I-II відміни.	1.5	2.5
6.	Загальна характеристика іменників III відміни. Типи відмінювання.Систематизація родових ознак іменників III відміни. Іменники чоловічого роду III відміни. Граматична модель латинських назв м’язів за їх функцією.	1.5	2.5
7.	Іменники жіночого роду III відміни.	1.5	2.5
8.	Іменники середнього роду III відміни. Особливості відмінювання окремих іменників грецького походження. Іменник vas, vasis *n*.	1.5	2.5
9.	Прикметники III відміни (друга група). Основні суфікси прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу дійсного стану. Ступені порівняння прикметників. Неповні та недостатні ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників в медичній термінології. Іменники IV та V відміни. Особливості відмінювання та винятки. *Змістова модульна контрольна робота №1*	6	10
	Разом за змістовим модулем 2	17	28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ***Основи клінічної, мікробіологічної та фармацевтичної термінології.***			
10.	Загальні відомості про клінічну термінологію. Структура однослівних та багатослівних клінічних термінів. Основоскладання. Грецько-латинські дублети іменників I відміни та кінцеві терміноелементи I відміни.	1.5	2.5
11.	Грецько-латинські дублети іменників II відміни та кінцеві терміноелементи II відміни.	1.5	2.5
12.	Основні моделі клінічних термінів. Грецько-латинські дублети іменників III відміни та кінцеві терміноелементи III відміни. Суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі суфікси іменників.	1.5	2.5
13.	Префіксальний та префіксально-суфіксальний спосіб творення клінічних термінів. Грецькі та латинські префікси.	1.5	2.5
14.	Греко-латинські дублети іменників IV та V відміни. Греко-латинські дублети прикметників I-II відміни та III відміни.	1.5	2.5

15.	Загальні відомості з мікробіологічної номенклатури. Назви родин мікроорганізмів. Латинські назви найважливіших захворювань та їх збудників. Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Правила найменування рослин і тварин згідно з міжнародною номенклатурою. Фармацевтичні назви рослин. Назви алкалоїдів та глікозидів.	1.5	2.5
16.	Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів. Базові фармацевтичні поняття. Словотвір. Способи творення тривіальних назв лікарських препаратів. Терміноелементи у назвах препаратів. Назви лікарських препаратів за правовим статусом. Основні моделі фармацевтичних термінів. Назви вакцин та сироваток, призначених для застосування у ветеринарії. Назви сировини і продуктів первинної переробки. Найменування лікарських препаратів-витяжок із рослинної сировини.	1	2
17.	Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Система форм дієслова, які вживаються у медичній та фармацевтичній практиці. Infinitivus. Imperativus. Conjunctivus. Рецепт як документ. Частини рецепта. Дві моделі рецептурного пропису. Дієслово fio, fiĕri та його вживання в рецептурі. Стандартні рецептурні вирази. Додаткові надписи в рецептах. Скорочення в рецептах.	1.5	2.5
18.	Хімічна номенклатура латинською мовою: назви хімічних елементів, кислот, оксидів, основ та амфотерних гідроксидів, солей, радикалів, естерів та інших хімічних сполук, що вживаються у ветеринарії.	1.5	2.5
19.	Номенклатура лікарських форм за консистенцією: тверді, м'які, рідкі й газоподібні лікарські форми. Прикметники та дієприкметники у фармацевтичний термінології. Прикметники, що характеризують лікарські препарати за фармакологічною дією. Систематизація відомостей про прийменник. Прийменникові конструкції в медичній та фармацевтичній термінології. *Змістова модульна контрольна робота №2*	6	10
	Разом за змістовим модулем 2	19	32
	Разом за 2 модулі:	**36**	**60**
20.	***Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Латинська мова»***	**24**	**40**
РАЗОМ ЗА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		**60**	**100**

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										ПМК	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
Т 1-2	Т 3-4	Т 5-6	Т 7-8	Т 9	Т 10-11	Т 12-13	Т 15-16	Т 17-18	Т 19		
3	5	5	5	10	5	5	5	4.5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
82-89	**B**	
74-81	**C**	
64-73	**D**	
60-63	**E**	
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання поточної навчальної діяльності здобувача здійснюється викладачем на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей заняття

На практичному занятті здобувач повинен засвоїти та знати:

знати:

1) основи граматики латинської мови:
а) систему відмін іменників і прикметників;
б) систему дієслівних форм, що вживаються у рецептурі;
в) загальні відомості про прийменники і прислівники;
г) синтаксис іменникових сполучень;
д) структуру ветеринарних анатомо-гістологічних, клінічних, зоологічних, фармацевтичних термінів та номенклатурних назв;
2) способи творення клінічних термінів (префіксально-суфіксальний, суфіксальний та складання основ);
3) принципи утворення назв в міжнародній хімічній номенклатурі (найменувань хімічних елементів, кислот, оксидів, солей, естерів), міжнародній мікробіологічній та ботанічній номенклатурі;
4) моделі рецептурних прописів, їх граматичну структуру, головні рецептурні вирази, додаткові написи в рецепті, рецептурні скорочення;
5) знати на рівні довгострокової пам'яті лексичний мінімум (біля 1000 анатомічних, клінічних та фармацевтичних термінів і номенклатурних найменувань), а також головні грецько-латинські словотвірні елементи (префікси, суфікси, корені або основи, кінцеві терміноелементи), що вживаються у клінічній термінології та тривіальних назвах фармацевтичних препаратів.

вміти:
1) читати і писати базові ветеринарні анатомо-гістологічні, клінічні та фармацевтичні терміни латинською мовою;
2) перекладати з української на латинську мову і з латинської на українську мову широковживані медичні та фармацевтичні терміни, номенклатурні назви, а також рецепти;
3) розшифровувати рецепти, написані латинською мовою у скороченні;
4) писати латинські найменування фармацевтичних препаратів та роз'яснювати значення словотвірних терміноелементів.

***володіти*:**
1) лексичним мінімумом, який складає основу ветеринарної анатомічної, клінічної, та фармацевтичної термінології;
2) елементами граматики латинської мови, необхідними для грамотного застосування професійної термінології на практиці.

При оцінюванні знань здобувачів використовуються стандартизовані методи контролю, а саме бально-рейтингова система MOODLE, яка передбачає такі види робіт та оцінювання в балах:

Поточний контроль – від 36 до 60 балів:

Вид роботи	**Кількість**	**min (балів за кожен)**	**max (балів за кожен)**	**Загальна сума балів min- max**
Словникові диктанти	14	1	1.5	14 - 21
Письмове домашнє завдання та робота на занятті	14	0,5	1	7 - 14

Тести	2	1.5	2.5	3 - 5
Змістова модульна контрольна робота №1, №2	2	6	10	12 - 20
Разом				**36 - 60**

Підсумкова модульна робота – від 24 до 40 балів
РАЗОМ за дисципліну – від 60 до 100 БАЛІВ

Змістова модульна контрольна робота 1 – мінімум 6 балів, максимум 10 балів:

І завдання Перекласти з української мови на латинську 10 ветеринарних анатомо-гістологічних термінів. За кожен правильно перекладений термін студент отримує по 0,5 бала. За неправильний порядок слів чи помилку знімається по 0,25 бала.

Разом за І завдання: 10 виразів × 0,5 бала = 5 балів.

ІІ завдання – Перекласти з латинської мови на українську 10 ветеринарних анатомо-гістологічних термінів. За кожен правильно перекладений термін студент отримує по 0,5 бала. За неправильний порядок слів чи помилку знімається по 0,25 бала.

Разом за ІІ завдання: 10 виразів × 0,5 бала = 5 балів.

Разом за змістову модульну контрольну роботу 1: 10 балів.

Змістова модульна контрольна робота 2 – мінімум 6 балів, максимум 10 балів:*І завдання* – Переклад з української мови на латинську 10 мікробіологічних та фармацевтичних термінів. За кожен правильно перекладений термін студент отримує по 0,5 бала. За неправильний порядок слів чи помилку знімається по 0,25 бала.

Разом за І завдання: 10 виразів × 0,5 бала = 5 балів.

ІІ завдання – Переклад рецепта з української мови на латинську у повній та в скороченій формі. За переклад рецепта студент отримує 1 бал, за скорочену форму 0.5 бала. За кожну помилку знімається по 0,25 бала.

Разом за ІІ завдання: 1 бал (повний рецепт) + 0.5 бала (скорочений рецепт) = 1,5 бала.

ІІІ завдання – Написання 6 назв лікарських препаратів латиною, виділення терміноелементів та вказівка їх значення. За кожну правильно написану назву з виділеними частотними відрізками та вказаними значеннями цих відрізків студент отримує по 0.25 бала. Якщо назва препарату написана правильно, але не були вказані терміноелементи студент отримує 0,1 бала.

Разом за ІІІ завдання: 6 назв × 0.25 бала = 1.5 бала.

IV завдання – Написання 10 клінічних діагнозів латиною за допомогою грецько-латинських терміноелементів. За кожен правильно написаний діагноз студент отримує по 0,2 бала.

Разом за IV завдання: 10 діагнозів × 0,2 бала = 2 бали

Разом за змістову модульну контрольну роботу 2: 10 балів.

20 заняття - ***Підсумковий модульний контроль***

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенні вивчення курсу на останньому практичному занятті.

Форма контролю *письмова*. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо здобувач отримав: ***мінімальна кількість*** **- 24 бали**, ***максимальна кількість*** **– 40 балів.**

Підсумковий модульний контроль - Письмова підсумкова модульна робота складається з 4 завдань. Критерії підсумкового модульного контролю:

І завдання – Написання латиною 10 клінічних діагнозів, які відповідають заданим значенням. За кожен правильно написаний діагноз студент отримує по 0,5 бала.

Разом за І завдання: 10 діагнозів × 0,5 бала = 5 балів.

ІІ завдання – Переклад латинською мовою 14 ветеринарних анатомо-гістологічних та фармацевтичних термінів. За кожен правильно перекладений термін студент отримує по 1,5 бала. За неправильний порядок слів чи помилку знімається по 0.5 бала.

Разом за ІІ завдання: 14 виразів × 1,5 бала = 21 бал.

ІІІ завдання – Переклад рецепта латинською мовою повністю та в скороченій формі. За переклад рецепта студент отримує 1,5 бала, за скорочену форму 1 бал. За кожну помилку знімається по 0,5 бала.

Разом за ІІІ завдання: 1,5 бала (повний рецепт) + 1 бал (скорочений рецепт) = 2,5 бала.

IV завдання – Написання 8 назв лікарських препаратів латиною, виділення терміноелементів та вказівка їх значення. За кожну правильно написану назву з виділеними частотними відрізками та вказаними значеннями цих відрізків студент отримує по 1 балу. Якщо назва препарату написана правильно, але не були вказані терміноелементи студент отримує 0,5 бала.

Разом за IV завдання: 8 назв × 1 бал = 8 балів.

40 балів - здобувач засвоїв за курсом теоретичний матеріал в повному обсязі, демонструє здатність до самостійного мислення.

13. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання.

Форми ***поточного*** контролю: усне опитування, перевірка письмового домашнього завдання, лексичний диктант, робота біля дошки, тестовий контроль, дві змістові модульні контрольні роботи; ***підсумковий*** *контроль* у вигляді письмової роботи **(оцінка).**

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.
3. Таблиці.
4. Методичні матеріали комп’ютерних презентацій.
5. Тренувальні роботи для поточного контролю.
6. Тренувальні вправи з основних тем курсу.
7. Навчальна комп’ютерна програма з фонетики.
8. Тренувально-контрольна система комп’ютерних тестів із усіх тем курсу.
9. Ресурс дистанційної підтримки самостійної роботи студентів.
10. Білети до змістової модульної контрольної роботи №1, №2
11. Пакет білетів для підсумкової модульної контрольної роботи.

15. Рекомендована література

Основна

1. Савенкова, О. О. LINGUA LATINA. «Латинська мова» : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина». – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019 р. – 212 с.

2. Латинська мова для студентів спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» / Є. І. Світлична, В. В. Савіна, Н. О. Томарєва. – Харків : НфаУ, 2020. – 189 с.

3. Світлична, Є. І. Клінічна термінологія : навч. посіб. / Є. І. Світлична, Л. Г. Жук, В. І. Базарова. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2004. – 100 с.

Допоміжна

1. Світлична, Є. І. Латинська мова : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Є. І. Світлична, І. О Толок – 3-тє вид., випр. та допов. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2014. – 432 с.
2. Светличная Е.И., Толок И.А. Этимологический словарь латинских ботанических названий лекарственных растений. – Харьков: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2003. – 288 с.

16. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Дистанційний ресурс НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/ На сайті розміщені матеріали для самостійної роботи студентів спеціальності ФТ.
2. Сайт кафедри українознавства та латинської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ukrlat.nuph.edu.ua
3. Международная ветеринарная анатомическая номенклатура на латинском и русском язиках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://195.206.39.221/fulltext/Ryadinskaya_1/DOK/anatom%20nomenclatura.pdf На сайті представлена Міжнародна ветеринарна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти)
4. Російсько-українсько-латинський зоологічний словник. Термінологія і номенклатура. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://irbisnbuv.gov.ua/cgibin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN На сайті представлена Міжнародна ветеринарна термінологія і номенклатура.
5. Словник медичних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/2015082666091/meditsina/slovnik_medichnih_terminiv На сайті представлений тулмачний словник медичних термінів.